

Schoon Water

Verbeterde techniek voor bestrijden opslag

Interview met akkerbouwer en

loonwerker Van Beers uit Vessem

Met steun van de projecten 'Schoon Water' en 'Goed Agrarisch Waterbeheer' heeft deelnemer Van Beers een Rollmaster gekocht voor het bestrijden van aardappelopslag en onkruiden. De Rollmaster bestaat uit twee rollen die in tegengestelde richting draaien. De bovenste rol bevat het middel (meestal Roundup) met anti-drip: een vloeistof die ervoor zorgt dat er geen middel van de rol drupt. Het middel komt langs kleine gaatjes naar buiten, zodat de bovenste rol in middel gedrenkt is.

De bovenste rol voorziet de onderste rol van middel. De onderste rol draait boven het gewas en raakt alleen de onkruiden en opslag die boven het gewas uitkomen. De rol draait tegengesteld aan de rijrichting en raakt het blad daardoor aan de onderkant.

Van Beers: "Naast akkerbouwgewassen heb ik ook waspeen en schorseneren. Omdat het onkruidmiddel Dosanex ter discussie staat, heb ik de Rollmaster aangeschaft. Ik heb de

De Rollmaster in actie op een perceel met coniferen, de rol draait boven de coniferen en raakt alleen het onkruid.

drie meter brede versie zodat hij ook op de tuinbouwtractor past. Er is ook een zes meter

brede versie beschikbaar. Het is ook een goede techniek om aardappelopslag te bestrijden, zeker nu de winters zachter zijn, hebben telers veel last van aardappelopslag."

De Rollmaster gaat selectief te werk, alleen daar waar onkruid of opslag staat, wordt middel gebruikt. Er kan dan ook veel minder middel gebruikt worden dan bij een volveldsbespuiting. Van Beers: "Ik gebruik maximaal 1,5 liter Roundup per ha. De machine is in één werkgang effectief, ik heb geen last van drift en het middel komt niet op de bodem terecht." Hierdoor is de milieubelasting minimaal en draagt deze techniek bij aan schoner water. Naast zijn eigen gewassen zet Van Beers de machine ook in bij andere telers.

De blauwe rol bevat het middel dat door kleine gaatjes de rol doordrenkt, en geeft een dunne laag middel af aan de onderste rol.

Veldbijeenkomsten en spreekuren

Voor veel gewassen is het seizoen in volle gang. Naast de individuele begeleiding zijn er daarom ook een aantal bijeenkomsten en spreekuren georganiseerd. De aftrap was half april in Macharen. Daar bespraken DLV-adviseurs Gerard Verstappen en Henry van den Akker de actualiteiten rondom de onkruidbestrijding in gras en de stand van zaken in tarwe. Vervolgens zijn in gras een eg en graslandbeluchter (zie foto achterkant) gedemonstreerd. Ook is de Kvik-up gedemonstreerd, voor het eerst op kleiige grond. Dat gaf een heel ander beeld dan op zand. Tijdens

een spreekuur een paar weken later, hebben 'Schoon Water' deelnemers het resultaat nog eens bekeken. Het resultaat was goed, er stond veel minder onkruid.

Tijdens verschillende spreekuren in Vessem, Macharen, Budel en Hapert zijn de actualiteiten in het gewas besproken en de mogelijkheden voor bestrijding met zo min mogelijk milieubelasting. In Hapert hebben loonwerkers Van Beers en Schoonen de Rollmaster en een cameragestuurde schoffelmachine gedemonstreerd. Voor meer informatie over de bijeenkomsten zie www.schoon-water.nl

Samen voor Schoon Water

Naast de bedrijfsbegeleiding vanuit 'Schoon Water' krijgen deelnemers ook advies over hun gewasbescherming uit een andere hoek. Ook adviseurs van de gewasbeschermingshandel, leveranciers, fabrikanten en coöperaties komen op het bedrijf. Hun advies kan dan wel eens afwijken van het 'Schoon Water' advies. Dat is voor telers verwarrend.

Om de bedrijfsadvisering goed op één lijn te krijgen organiseren we op 5 september a.s. een bijeenkomst voor bovenstaande partijen. Tijdens deze bijeenkomst informeren we de verschillende adviseurs over 'Schoon Water' en gaan we in op de gewasbescherming van verschillende gewassen. Op die manier proberen we de advisering binnen de grondwaterbeschermingsgebieden in de toekomst eenduidiger te krijgen.

Wilt u uw leverancier ook interesseren voor 'Schoon Water'? Geef hem/haar dan op via het 'Schoon Water' Loket!

Geert-Jan van Roessel (DLV Plant) bespreekt de actualiteiten in de suikerbieten.

Deelnemers positief over Schoon Water

Eind 2006 heeft HAS KennisTransfer een enquête uitgevoerd onder de deelnemers van 'Schoon Water'. De respons op de enquête was opvallend hoog en de reacties positief. De hoogste respons per gebied kwam uit Nuland. De belangrijkste redenen om aan het project mee te doen zijn:

- Het gebruik van minder gewasbeschermingsmiddelen kan een positieve impuls geven aan het imago van de landbouw.
- Laten zien dat de landbouw op vrijwillige basis zelf goede maatregelen kan nemen.

Het 'Schoon Water' advies wordt door de deelnemers erg op prijs gesteld en is ook goed uitvoerbaar. Ze worden goed op de hoogte gehouden

door deze nieuwsbrief en de website. Bijna 60% van de respondenten geeft aan door het project anders te zijn gaan werken en het advies ook in de toekomst te blijven gebruiken. Qua maatregelen worden keuze voor minder milieubelastende middelen en doseringsverlaging het meest toegepast.

Wilt u meer weten over de enquête, raadpleeg de website (Landbouw/downloads/samenvattingen) of neem contact op met het 'Schoon Water' Loket (www.schoon-water.nl of 0345 470719).

Dank aan alle deelnemers die de enquête ingevuld hebben!

Oss loopt voorop!

Binnen het project werkt niet alleen de landbouw

aan schoon grondwater, ook gemeenten en

bedrijven zetten hun beste beentje voor.

De gemeente Oss heeft in februari het

convenant ondertekend en is druk bezig met de

certificering voor niveau zilver van de

Barometer Duurzaam Terreinbeheer.

Bij de WAVE-methode wordt onkruid d.m.v. infrarood opgespoord en vervolgens met heet water behandeld. Ook Oss zet deze machine binnen haar gemeente in.

Eind mei is in Oss ook een bijeenkomst geweest voor bedrijven bij Allers Bedrijfswagens op het industrieterrein Elzenburg in Oss. Bij deze bijeenkomst waren ook VBI Oss en Hoveniersbedrijf De Koornbeemd aanwezig. VBI bestrijdt onkruid via de DOB-methode (Duurzaam Onkruidbeheer) gecombineerd met het borstelen van onkruid.

Met Allers bedrijfswagens en hovenier De Koornbeemd gaan we de mogelijkheden voor duurzaam terreinbeheer na. Het ideaalbeeld is dat het hele bedrijventerrein Elzenburg op een

duurzame manier beheerd wordt door enkele hoveniers. Deze hoveniers zorgen dan voor de certificering.

Ook in Budel en Waalwijk organiseren we in augustus bijeenkomsten over duurzaam terreinbeheer voor bedrijven. Ligt uw bedrijventerrein in een van de grondwaterbeschermingsgebieden Budel, Vessem, Waalwijk of Helvoirt en bent u geïnteresseerd in duurzaam terreinbeheer, nieuwe wetgeving rondom het gebruik van glyfosaat of het kostenaspect hiervan? Neem dan contact met ons op via het 'Schoon

Water' Loket (www.schoon-water.nl).

Naast Oss hebben ook de gemeenten Waalwijk en 's-Hertogenbosch het convenant ondertekend. Ook zij gaan zich de komende jaren inzetten voor duurzaam terreinbeheer. De gemeente 's-Hertogenbosch is bezig met de DOB-methode en certificering. De gemeente Waalwijk gaat het onkruid binnen het grondwaterbeschermingsgebied al jarenlang chemievrij te lijf. Ze bekijken nu de mogelijkheden om dit ook buiten dit gebied vorm te geven.

www.schoon-water.nl en het 'Schoon Water' Loket

Op de website van 'Schoon Water' is voor alle grondgebruikers in de grondwaterbeschermingsgebieden nuttige informatie te vinden. Bedrijven en gemeenten kunnen er informatie vinden over grondwater-vriendelijk onkruidbeheer. We hebben de resultaten van 2006 weergegeven en op de homepage staan foto's en informatie over de veldbijeenkomsten en spreekuren voor de landbouw. Ook vermelden we actuele teelttips.

Neem dus eens een kijkje op www.schoon-water.nl. Staat het antwoord op uw vraag niet op de website? Of heeft u andere opmerkingen? Neem dan contact op met het 'Schoon Water' Loket via www.schoon-water.nl of telefonisch via 0345 470719.

'Schoon Water' in een notendop

Waarom 'Schoon Water'?

Doel van 'Schoon Water' is het terugdringen van het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden. Dat is nodig om schoon grondwater te behouden, zodat het voor iedereen geschikt blijft als bron voor het drinkwater nu en in de toekomst.

Wie doen er mee?

In Budel en Waalwijk doet een aantal akkerbouwers, tuinders, veehouders en loonwerkers mee sinds 2001. In Vessem en Nuland zijn telers gaan meedraaien in 2003. In 2004 zijn ook telers in Helvoirt en Macharen mee gaan doen in het project. In 2007 nemen in totaal 350 telers deel aan 'Schoon Water'! Daarnaast zijn ook loonwerkers actief betrokken in het project.

Maar niet alleen agrariërs doen mee.

In februari 2007 hebben de gemeenten Oss, 's-Hertogenbosch en Waalwijk het convenant 'Schoon Water voor Brabant' ondertekend. Zij werken de komende jaren toe naar het certificeringsniveau zilver op de Barometer Duurzaam Terreinbeheer. Naast agrariërs en gemeenten benaderen we in het project ook bewoners en bedrijven in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden.

Hoe werkt het?

Binnen de grondwaterbeschermingsgebieden zetten alle grondgebruikers een stap richting duurzaamheid. Agrariërs inventariseren samen met hun adviseur het gewasbeschermingsmiddelengebruik op het bedrijf. Vervolgens kijken ze welke alternatieven er zijn voor schadelijke middelen en of het gebruik van schadelijke middelen naar beneden kan. Daarna gaan telers in de praktijk met de alternatieve maatregelen aan de slag.

Gemeenten en bedrijven krijgen hulp bij certificering en gaan samen met hun adviseur na hoe de onkruidbestrijding duurzamer aangepakt kan worden. Hierbij worden ook de kosten op een rij gezet.

De bewoners van grondwaterbeschermingsgebieden worden d.m.v. nieuwsbrieven en leuke acties geïnformeerd en op hun verantwoordelijkheid gewezen.

De graslandbeluchter gaat verdichting van de bodem tegen. Er komt lucht, vocht en warmte in de bodem, waardoor het gras eerder gaat groeien.

Voor wie zijn de resultaten bedoeld?

De belangrijkste resultaten van het project zijn de ontwikkeling en toepassing van die maatregelen die het gewas goed beschermen en geen risico opleveren voor het grondwater en die passen op het bedrijf. De kennis, ervaring en effecten zijn gericht op de telers in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden. Ook de agrariërs in de rest van Brabant kunnen met de praktische adviezen hun voordeel doen. De provincie en Brabant Water gebruiken de resultaten om het beleid in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden te verbeteren, met oplossingen die in de praktijk haalbaar zijn.

Organisatie

Schoon Water voor Brabant is een stimuleringsproject van de Provincie Noord-Brabant en drinkwaterbedrijf Brabant Water. Het is gericht op alle gebruikers van bestrijdingsmiddelen in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden; burgers, bedrijven, landbouw en gemeenten.

Aan het project doen verder mee:

- Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO)
- Overlegplatform Duinboeren
- Waterschappen Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta
- Gemeenten Oss, Waalwijk en 's-Hertogenbosch

CLM, DLV en Eco Consult verzorgen de uitvoering van het project.

Vragen?

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

- CLM: Peter Leendertse: [E pele@clm.nl](mailto:E_pele@clm.nl)
T 0345 470751
- Provincie Noord-Brabant: Sarie Buijze: [E sbuijze@brabant.nl](mailto:Esbuijze@brabant.nl) T 073 6812316
- ZLTO: Ton van Korven: [E tvkorv@zlt.nl](mailto:Etvkorv@zlt.nl)
T 013 5836583
- Brabant Water: Sandra Verheijden: [E sandra.verheijden@brabantwater.nl](mailto:Esandra.verheijden@brabantwater.nl)
T 073 6838461
- Overlegplatform Duinboeren: Emiel Ansems: [E duinboeren@hetnet.nl](mailto:E_duinboeren@hetnet.nl)
T 0411 643639

Meer informatie vindt u op de website

www.schoon-water.nl en

www.brabantleeftmetwater.nl

Of stel uw vraag aan het 'Schoon Water'

Loket (0345 470719 of schoonwaterloket@clm.nl).

Colofon

Dit is de dertiende nieuwsbrief 'Schoon Water'. Eerdere nieuwsbrieven kunt u vinden op www.schoon-water.nl. De volgende nieuwsbrief verschijnt in het najaar van 2007.

Tekst en Redactie

CLM, Culemborg

Foto's

Yvonne Gooijer en Anneloes Visser

Vormgeving en druk

Drukkerij Libertas, Bunnik